

HEEMKUNDEKRING

De Heerlijkheid *Oirschot*

NIEUWSBRIEF maart 2022

Voorwoord

In het voorwoord van de nieuwsbrief van juli 2021 schreef ik: de Spaanse griep eiste honderd jaar geleden naar schatting 50 miljoen doden, en duurde in totaal 26 maanden. De COVID-19 pandemie brak uit in de Chinese stad Wuhan in december 2019. Inmiddels heeft Corona (volgens de WHO) 5,93 miljoen mensenlevens gekost, en zijn we precies 26 maanden verder. Vanaf afgelopen vrijdag zijn in Nederland alle maatregelen losgelaten. L'histoire ce répète.

Maar de vreugde over het einde van de pandemie wordt overschaduwd door gebeurtenissen op minder dan 2000 kilometer afstand van Oirschot. De aanval van Rusland op Oekraïne schept een gevaarlijk precedent voor de nabije toekomst: is de internationale gemeenschap in staat de territoriumdrift van Vladimir Poetin af te remmen of stevenen we af op een derde Wereldoorlog?

Allemaal grote woorden terwijl de lente op het punt staat te beginnen en we ook in Oirschot weer teruggaan naar 'normaal'. Zonder mondkapjes, anderhalve meter afstand en QR code wordt onze jaarvergadering gehouden op 31 maart aanstaande in het Vrijthof. Ik hoop dat het weer en de wereld er tegen die tijd weer een stuk zonniger uitzien, en zie er naar uit u allen weer te ontmoeten.

Anton Neggers
Voorzitter

Lezing donderdag 17 maart 2022

'De archeologie van stad en platteland in de Kempen 1100-1650'

Donderdagavond 17 maart 2022 start om 20.00 uur de lezing 'De archeologie van stad en platteland in de Kempen 1100-1650' door spreker Nico Arts in Harmoniezaal, restaurant De Burgemeester, Markt 21, Oirschot.

De afgelopen halve eeuw is erg veel nieuws bekend geworden over de middeleeuwse geschiedenis van de Kempen. Dit komt vooral door de vele en vaak grootschalige opgravingen.

Tijdens de lezing zal door Nico Arts een overzicht worden gegeven van deze nieuwe informatie die zowel afkomstig is uit de enige middeleeuwse stadskern van de Nederlandse Kempen (Eindhoven) als het omringende platteland.

De jaren tussen ongeveer 1175 en 1250 worden tegenwoordig aangeduid als 'de grote overgang'. Op de Brabantse zandgronden worden in deze periode oude nederzittingsgronden op de zandruggen verlaten en verplaatst naar de randen van beekdalen. Het gebied wordt onderdeel van het hertogdom Brabant en er ontstaat een geheel nieuw type nederzetting: de stad. Gelijk met de commerciële schapenhouderij komt ook een markteconomie op gang. De duizenden jaren oude bouwwijze van het funderen van gebouwen in de grond maakt plaats voor bouwen op de grond.

De materiële cultuur wordt aanzienlijk diverser en er ontstaan verschillen tussen burgers, boeren en elites. Tegelijkertijd wordt het christelijk geloof steeds meer herkenbaar met symbolen en rituelen die in grote delen van het landschap worden verspreid.

Veel gegevens die betrekking hebben op 'de grote overgang' zijn bekend dank zij het archeologisch onderzoek in de middeleeuwse stadskern van Eindhoven en het omringende laatmiddeleeuwse platteland.

De lezing is gratis toegankelijk voor leden van de Heemkundekring Oirschot. Ook niet-leden zijn van harte welkom; voor hen geldt een entreebedrag van € 4,-. De lezing start om 20.00 uur in Harmoniezaal, restaurant De Burgemeester, Markt 21, Oirschot.

Inmiddels zijn de Coronamaatregelen verregaand versoepeld en u hoeft zich dan ook niet meer vooraf aan te melden. Ook het tonen van QR- code en het dragen van een mondkapje komt te vervallen.

Openstelling Heemkamer vanaf 7 maart.a.s.

Vanaf maandag 7 maart a.s. is de heemkamer weer open zonder beperkingen!

Nu de coronamaatregelen verregaand zijn versoepeld geldt er geen maximum meer voor het aantal bezoekers, ook het mondkapje en de 1,5 meter afstand komen te vervallen. Wel geldt nog steeds de regel om bij klachten thuis te blijven!

Het doet ons veel plezier dat de beperkende maatregelen zijn opgeheven en we u weer als vanouds in de heemkamer kunnen ontvangen.

Namens het bestuur

JAARVERGADERING donderdag 31 maart 2022

Op donderdag 31 maart 2022 vindt in Café 't Vrijthof, Molenstraat 6, Oirschot de Jaarvergadering plaats.

In de statuten van Heemkundekring de Heerlijkheid Oirschot staat vastgesteld dat er jaarlijks een ledenvergadering wordt georganiseerd door het bestuur. Hierbij worden alle leden uitgenodigd. Het bestuur legt tijdens deze vergadering

verantwoordelijkheid af over de financiën over het voorgaande jaar, licht de ondernomen activiteiten, lezingen en projecten toe en geeft de actieplannen aan voor het komende jaar.

In het verleden vond de jaarvergadering altijd in januari plaats, dit jaar is deze verplaatst naar de maand maart. De aanvang van de vergadering is om: 20.00 uur.

Alle leden ontvangen binnenkort nog een mail met nadere informatie over de vergadering.

Namens het bestuur

Openstelling Heemkamer overdag woensdag 23 maart a.s.

Niet alle leden van onze Heemkundekring kunnen of willen 's avonds naar de Heemkamer of naar een lezing of vergadering. Begrijpelijk! Clari van Esch en uw bestuur hebben nu het initiatief genomen voor een openstelling overdag van de Heemkamer aan de Dekanijstraat 10. Het is een proef en wanneer er voldoende belangstelling is dan doen we het voortaan elke maand.

Op woensdag 23 maart a.s. tussen 10.30 – 12.00 uur bent u van harte welkom om onder het genot van een kopje koffie of thee met elkaar bij te buurten of uw verhalen over het vroegere Oirschot aan ons te vertellen. Het bestuur zal u bijpraten met de laatste nieuwtjes bij de Heemkundekring De Heerlijkheid Oirschot.

U hoeft zich niet aan te melden, we zien wel wie er komt en we merken vanzelf wel of het leuk en interessant genoeg is om voort te zetten. Zo geven we ook de leden die de avondbijeenkomsten niet meer bijwonen toch de gelegenheid om van de heemkunde profijt te hebben.

Welkom!

Namens het bestuur

Uitgaven en mededelingen

- 1) Onze heemkundekring heeft een facebookaccount. U kunt ons vinden op:

- 2) Nieuws over de heemkundekring kunt u vinden op de website via deze link:
www.deheerlijkheidoirschot.nl

- 3) Op woensdag 9 februari 2022 was het precies 75 jaar geleden dat de eerste bestuurders van Brabants Heem naar de notaris gingen om de Stichting Brabants Heem op te richten. Brabants Heem heeft een cadeautje laten maken om vanaf nu te schenken aan een heemkundekring die het 75-jarig jubileum mag vieren. Dat is een replica van het grote standbeeld van de oprichter van Brabants Heem, pastoor W. Binck, dat een plekje heeft naast het museum in het centrum van Alphen.

- 4) Het BHIC (Brabants Historisch Informatiecentrum) is op zoek naar Brabantse dorpsfilms van de Enschedese cineast Johan Adolfs. *“BrabantinBeelden, dat zich provincie-breed inzet voor het behoud van historische filmbeelden, heeft een deel van deze dorpsfilms. Maar er zwerven nog veel van deze films rond. Wij zijn op zoek naar alle Brabantse dorpsfilms. Zo kan straks iedereen op BrabantinBeelden.nl genieten van deze nostalgische filmbeelden.”* Bent u nog in het bezit van zo'n film of kent u iemand die er nog een heeft, neem dan contact op met Mathilde Min of Kaya van Dun van BrabantinBeelden, telefoon 073 681 85 00, e-mail: info@brabantinbeelden.nl.

Erfgoedcentrum De Ravenpoort

**Met ingang van maandag 7 maart a.s is de Heemkamer weer zonder beperkingen geopend!
Iedere maandag kunt u hier van 18.30 tot 21 uur terecht.
Voorlopig wordt de openingstijd van 1 avond per week gehandhaafd.**

Er blijft behoefte aan gastheren en gastvrouwen, die de bezoekende leden willen ontvangen. Mocht u geïnteresseerd zijn in dit leuke werk, neem dan contact op met Marina Pasmans. Ook mensen die een poetskarweitje op zich willen nemen kunnen dit aan Marina doorgeven. Dat kan via mail: marinapasmans@hotmail.com (of telefonisch: 06-20721014).

Activiteitenkalender 1e helft van het jaar 2022

(Let op: Tussentijdse wijzigingen zijn mogelijk!)

Donderdag 17 maart 2022	Lezing De archeologie van stad en platteland in de Kempen Locatie: Harmoniezaal restaurant De Burgemeester
Donderdag 31 maart 2022	Jaarvergadering Heemkundekring Locatie: zaal café 't Vrijthof
Donderdag 21 april 2022	Lezing Oost-Indisch Doof Locatie: zaal café 't Vrijthof
Zaterdag 25 juni 2022	Kleine studiereis Textielmuseum Tilburg